

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI
ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
Creative Leadership of School Administrators in Artificial
Intelligence Era in Schools under the Hat Yai City Municipality,
Songkhla Province

¹ศศิภา บุญสิทธิ์ Sasipha Boonsit

²ชาวนี แก้วมโน Chaowanee Kaewmano

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2}Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

¹Corresponding author, e-mail: sasipha.bun070@hu.ac.th

Received November 15, 2024; Revised December 28, 2024; Accepted: January 22, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา ยุค A.I. (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค A.I. (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน ตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูผู้สอน ในสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาตั้งแต่ 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบทีและสถิติทดสอบเอฟ และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD ผลการวิจัย พบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.64) โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการนำการเปลี่ยนแปลง รองลงมา ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ และด้านจินตนาการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2. ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; เชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research was 1) teachers' opinions on the creative leadership of the school administrators in Artificial Intelligence Era in schools under Hatyai City Municipality, Songkhla province. 2) compare the teachers' opinions on the creative leadership of the school administrators in Artificial Intelligence Era in schools under Hatyai City Municipality, Songkhla province by gender, work experience, and size of school. The samples in this research were 181 school teachers under Hatyai City Municipality, Songkhla province selected by applying the table of Krejcie and Morgan and proportional sampling without replacement. The research instrument was a questionnaire with 5 points Likert scale. Data were collected by questionnaire with content validity of 0.67-1.00 and reliability of 0.97. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation, T-test for Independent Samples and F-test One-Way ANOVA, LSD's method for pair matching comparison. The results revealed that 1) the overall on the creative leadership of the school administrators in Artificial Intelligence Era in schools under the Hatyai City Municipality, Songkhla Province were at a high level (\bar{x} =4.30, S.D.= 0.64). The creative leadership of the school administrators in Artificial Intelligence Era in schools under the Hatyai City Municipality, Songkhla Province was sorted by average from highest to lowest, transformational leadership, analytical thinking, and Imagination. 2)The creative leadership of the school administrators in Artificial Intelligence Era in schools under the Hatyai City Municipality, Songkhla Province, classified by gender and work experience were not different.

Keywords: Leadership; Creative; School Administrators

บทนำ

สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก ได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในองค์กรหลากหลายรูปแบบ เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการจัดการองค์การสามารถก้าวเข้าสู่ ยุค AI (Artificial Intelligence) ได้อย่างรวดเร็ว อยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ มีความเจริญก้าวหน้าและมีอัตราการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ซึ่งเมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงในอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามาเป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ของมนุษย์ ทั้งด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการทำงาน แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีจะเข้ามา มีบทบาทสำคัญในการใช้ชีวิตของมนุษย์ในยุคนี้มาก และกลายเป็นสังคมในยุคที่เรียกว่า “สังคมยุค AI (Artificial Intelligence)” เป็นการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียนรู้ และประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ ระบบ AI จะมีความสามารถในการสร้างความเข้าใจในการประมวลผลข้อมูล ออกแบบ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งาน และสามารถคำนวณวิเคราะห์ข้อมูล และเลือกตัดสินใจได้เหมือนมนุษย์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทำให้สังคมโลกมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น เป็นผลให้

ประเทศไทยจึงต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยง รู้เท่าทันในเทคโนโลยีรูปแบบต่างๆ แต่หากมองในมุมกลับกัน การเปลี่ยนแปลงนี้สามารถสร้างโอกาสใหม่ๆ ให้กับองค์กรหลายๆ องค์กรและปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและทัศนคติของมนุษย์ (เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563)

ผู้บริหารมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีส่วนร่วมในการทำงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กร เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการปรับเปลี่ยน นำพาองค์กรที่บริหารให้สามารถเกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลที่ดีในยุค AI (Artificial Intelligence) ผู้นำจะต้องเป็นผู้นำที่พร้อมเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งภาวะผู้นำที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาในยุค AI (Artificial Intelligence) ที่มุ่งเน้นภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีความรอบรู้ เป็นการมองแล้วแก้ไขและรู้ซึ่งถึงประเด็นทางสังคมไทยและสังคมโลก ผู้นำรุ่นใหม่จะต้องวิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ในสังคมไทยและสังคมโลกได้ว่าอะไรคือปัญหา อะไรคือสิ่งที่เกิดขึ้น และอะไรที่อยู่เบื้องหลังสิ่งเหล่านั้น (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2553) จำเป็นต้องเรียนรู้เทคโนโลยีและเปิดรับนวัตกรรมใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา จึงต้องมีการเลือกใช้เทคโนโลยีที่สามารถนำมาบริหารจัดการการบริหารองค์กร เท่าทันกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคอนาคต (อำพรพรรณ กังวานพณิชย์, 2566) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำกระบวนการใหม่ๆ อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการใหม่ๆ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดการตอบสนองร่วมกันในกระบวนการเชิงริเริ่มสร้างสรรค์ ในการแก้ไขปัญหาและดำเนินงานตามสถานการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลา มีมุมมองเชิงบวกที่ทำวิกฤตให้เป็นโอกาส และมีความสามารถในการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดของบาสาดูร์ (Basadur) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่น (Leading people) อย่างมีกระบวนการ (Process) หรือมีวิธีการ (Method) ร่วมกัน มีการศึกษาปัญหาอย่างละเอียดแล้วแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ๆ (New solution) เป็นกระบวนการที่จำเป็นในการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วว่า กระบวนการเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับใด มีทักษะในการจัดการกับบุคคลอื่นอย่างเป็นขั้นตอนจากกระบวนการสร้างสรรค์ (Basadur, 2008) และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำที่มีความสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาสถานศึกษาจนบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (เตือนใจ สุนกุล, 2562) ดังนั้น สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลหรือที่ประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา

การจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 6 โรงเรียน มีวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง ขับเคลื่อนให้โรงเรียนในสังกัดมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและแผนการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมโยง บูรณาการเป็นจริงและประสบความสำเร็จนั้น ต้องพัฒนาที่ตัวผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเตรียมความพร้อมในการรับกับสภาพสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (สำนักการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่, 2567) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุค AI (Artificial Intelligence) ที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการพัฒนาศักยภาพให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของไพฑูริย์ สินลารัตน์ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1. การคิดเชิงวิเคราะห์ 2. การนำการเปลี่ยนแปลง 3. จินตนาการ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2553)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 โรงเรียน มีประชากรรวมทั้งหมดจำนวน 345 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบจากตารางสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 ตัวอย่าง จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประเภทของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากการศึกษา วิเคราะห์สังเคราะห์ จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของไพฑูริย์ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2553) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 21 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

ครูผู้สอน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมมาทั้งหมด ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ และสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถามในแต่ละชุด ได้จำนวน 181 ฉบับ จากนั้นนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (Independent T-Test) และสถิติทดสอบเอฟ (F-Test) และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของ LSD Method

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามภาพรวมและรายด้าน ดังที่ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม 3 ด้าน

(n=181)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	\bar{X}	SD	ระดับ
1 ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์	4.30	0.68	มาก
2 ด้านการนำการเปลี่ยนแปลง	4.32	0.63	มาก
3 ด้านจินตนาการ	4.28	0.67	มาก
เฉลี่ย	4.30	0.64	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.30, S.D.= 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการนำการเปลี่ยนแปลง (\bar{X} =4.32, S.D.= 0.63) ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ (\bar{X} =4.30, S.D.= 0.68) และด้านจินตนาการ(\bar{X} =4.28, S.D.= 0.67) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีตัวแปรเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ในส่วนที่

มีตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีตัวแปรขนาดของสถานศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการนำการเปลี่ยนแปลงและด้านจินตนาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา ด้านการนำการเปลี่ยนแปลงเป็นรายคู่ โดยภาพรวมพบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 คู่ ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษาขนาดกลาง กับขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ กับขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เมื่อจำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา ด้านจินตนาการ เป็นรายคู่ โดยภาพรวมพบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 คู่ ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษาขนาดกลาง กับขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ กับขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความรู้ มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล มีจินตนาการ มีความกระตือรือร้น มีเหตุผล คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มีความเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ทำให้องค์กรสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ ฤทธิ์บำรุง ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 30 ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (สุภาพ ฤทธิ์บำรุง, 2560) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรอชียะห์ ลาเต๊ะ ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก (รอชียะห์ ลาเต๊ะ, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท, 2562)

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) นั้นขึ้นอยู่กับศักยภาพของ ความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นกับตัวของแต่ละบุคคลมากกว่าในการที่จะแสดงออก พฤติกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ผู้บริหารพึงมีไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศเป็นสำคัญ และในปัจจุบัน เพศชายและเพศหญิงมีความเท่าเทียมกันและเสมอภาคในทุกๆ ด้าน ต่างก็มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการและปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ทำให้ครูที่มีเพศ ต่างกัน รับรู้ถึงการนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) และมีความเห็นไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ งามบ้านผือ ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและ รายด้านทั้ง 7 ด้านมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 (อมรรัตน์ งามบ้านผือ, 2560)

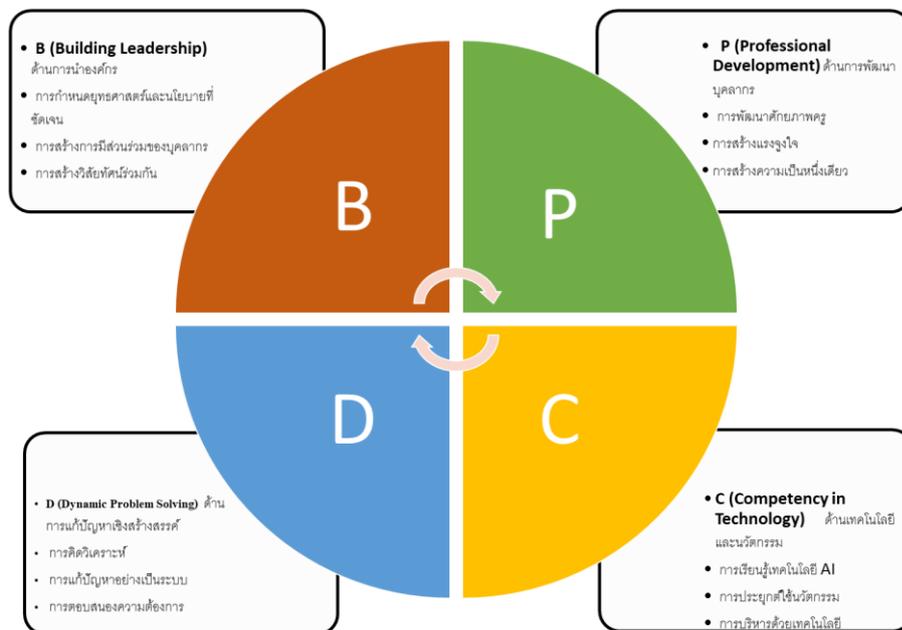
2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการกระจายอำนาจให้แก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนตามความต้องการของผู้ร่วมงาน ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่นให้กับครู ผู้ปกครอง และชุมชน โดยรอบเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพได้สอดคล้องกับงานวิจัยของธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท, 2562)

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ได้รับการบริหารงานจากผู้บริหาร ผู้บริหารย่อมมีทักษะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการปฏิบัติงาน ด้านวิสัยทัศน์ และด้านนโยบายที่แตกต่างกัน ทำให้สถานศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันของผู้บริหารที่ต้องแสดงศักยภาพและบทบาทอย่างเต็มที่ เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ ทำให้การบริหารจัดการในสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยรอชีเยร์ ลาเต๊ะ ได้ศึกษาภาวะ

ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นขนาดของโรงเรียน ที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รอซียะห์ ลาเต๊ะ, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้เสนอรูปแบบผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) แบ่งออกเป็น 4 ส่วนตามรูปแบบ BPCD Model ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence)

บทสรุป

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI พบว่าครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูผู้สอนที่สังกัดขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรนำหลักการบริหารและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ
2. หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารเทศบาลนครหาดใหญ่ ควรพัฒนาให้ผู้บริหารมีทักษะทางด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากร กระตุ้นให้บุคลากรร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค AI (Artificial Intelligence) เชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- เดือนใจ สุนกุล. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2553). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์: กระบวนการทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.*
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- สำนักการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่. (2567). *แผนยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2566 – 2570.* สงขลา: สำนักการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่.

- อมรรัตน์ งามบ้านฝื่อ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตอำเภอ เมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อำพรพรรณ กังวานพณิชย์. (2566). ภาวะผู้นำในยุค Next normal: นวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุค
อนาคตทางการศึกษา. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย,
5(2): 37-49.*
- Basadur, M. P. (2008). Leading other to think innovatly together. *Creative leadership.
Journal of The Leadership Quarterly, (15)(2): 198-211.*
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, (30)(3): 607-610.

